

Datum

27 maart 2025

Aan

Minister van Klimaat en Groene Groei
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afschrift

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Klimaat en Groene Groei

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Economische Zaken / Klimaat en
Groene Groei

Onderwerp

Houd zonnestroom ook na 1 januari 2027 aantrekkelijk voor huishoudens; zowel huiseigenaren als huurders.

Geachte minister Hermans,

Als maatschappelijke organisaties vertegenwoordigen wij samen miljoenen Nederlanders; consumenten, huurders en huiseigenaren. In deze brief willen wij onze gedeelde zorg uitspreken over de sterke daling van het totale aantal zonnepanelen dat huishoudens en verhuurders installeren en (mede daardoor) het achterblijvende aandeel hernieuwbare energie in ons energieverbruik. Wij vrezen dat draagvlak voor verduurzamingsmaatregelen afneemt en dat de transitie naar duurzame energie vertraging oploopt. Vorig jaar is 3.084 megawatt aan systeemvermogen van nieuwe zonnepanelen geïnstalleerd. Dat is een daling van ruim 21 procent ten opzichte van 2023 en het laagste cijfer in jaren¹. De daling komt voornamelijk doordat particulieren afhaken; zowel huurders als huiseigenaren. Die markt is in 2024 ongeveer gehalveerd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De ineensstorting van de markt voor zonnepanelen op woningen is slecht nieuws voor Nederland. Wij zijn verheugd dat wij als land gecommitteerd blijven aan de klimaatdoelen uit het akkoord van Parijs en leveren daar graag een bijdrage aan. Zo staan wij samen voor de opgave om het aandeel hernieuwbare energie in ons energieverbruik te doen stijgen. Zoals u weet bevat de Renewable Energy Directive III (REDIII) een doelstelling voor het aandeel hernieuwbare energie in het totale Europese verbruik van tenminste 42,5% in 2030. Van ons wordt op nationaal niveau een bijdrage van 39% verwacht. Zonder aanvullend beleid lijkt de kans op het behalen van dat doel klein.

Huishoudens kunnen een belangrijke bijdrage blijven leveren aan de stijging van het aandeel hernieuwbare energie, bijvoorbeeld door zonnepanelen op hun daken te laten plaatsen. Het draagvlak voor zonnepanelen op daken is groter dan voor veel andere bronnen van hernieuwbare energie. Tegelijkertijd loopt de verwachte terugverdientijd - door het stoppen van de salderingsregeling per 2027 - op naar niveaus die voor veel Nederlanders onacceptabel zijn.² Voor huurders geldt dat de gevraagde maandelijkse kosten - i.c.m. terugleverkosten die energieleveranciers rekenen en een lage terugleververgoeding - vaak hoger liggen dan de opbrengst. Het installeren van zonnepanelen is voor veel Nederlanders niet meer aantrekkelijk.

Volgens artikel 21 van REDIII hebben consumenten die zonnestroom leveren aan het net recht op een beloning, die niet alleen rekening houdt met de marktwaaarde van de opgewekte elektriciteit, maar ook met de waarde voor het milieu en de samenleving. Daarbij komt dat volgens de Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) IV lidstaten ervoor moeten zorgen dat alle nieuwbouw binnenkort "zonneklaar" is. Dat wil zeggen dat gebouwen

¹ <https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i39956/cbs-21-procent-minder-zonnepanelen-geïnstalleerd-3-084-megawatt-systeemvermogen-geplaatst>

² <https://www.eigenhuis.nl/nieuws/terugverdientijd-zonnepanelen-naar-20-jaar>

zodanig worden ontworpen dat die geschikt zijn voor de installatie van zonnepanelen. Als tegelijkertijd de beloning voor zonnestroom onderaan de streep te laag is, en de installatie daardoor onrendabel, dan ligt verdere afname van draagvlak op de loer.

Daarom is onze oproep aan u: grijp in en houd zonnestroom ook na 1 januari 2027 aantrekkelijk voor huishoudens, ongeacht of die hun huis huren of bezitten. Dit kan op verschillende manieren, variërend van nieuwe gerichte subsidies tot aanpassing van bestaande regelingen en normering. We staan achter maatregelen om zelfverbruik te stimuleren, maar voor huishoudens waarvoor ook met zulke maatregelen een flink hoger zelfverbruik per 2027 niet haalbaar is, mogen zonnepanelen niet onrendabel worden. Over het volgende zijn al onze organisaties het daarom eens: wij kunnen ons geen geloofwaardig pakket met aanvullende klimaatmaatregelen voorstellen zonder enige aandacht voor de ineenslopende markt van zonnepanelen op daken van Nederlandse woningen.

Met vriendelijke groeten,

Aedes	-	Liesbeth Spies, voorzitter
Consumentenbond	-	Sandra Molenaar, algemeen directeur
Milieudefensie	-	Donald Pols, directeur-bestuurder
Natuur & Milieu	-	Marjolein Demmers, directeur-bestuurder
Vereniging Eigen huis	-	Cindy Kremer, algemeen directeur
Woonbond	-	Zeno Winkels, algemeen directeur